

**Hanke-ehdotus: Suurten
hankkeiden kustannusten hallinta**

Mikko Somersalmi, RAKLI
KEHTO – foorumi 28.10.2021

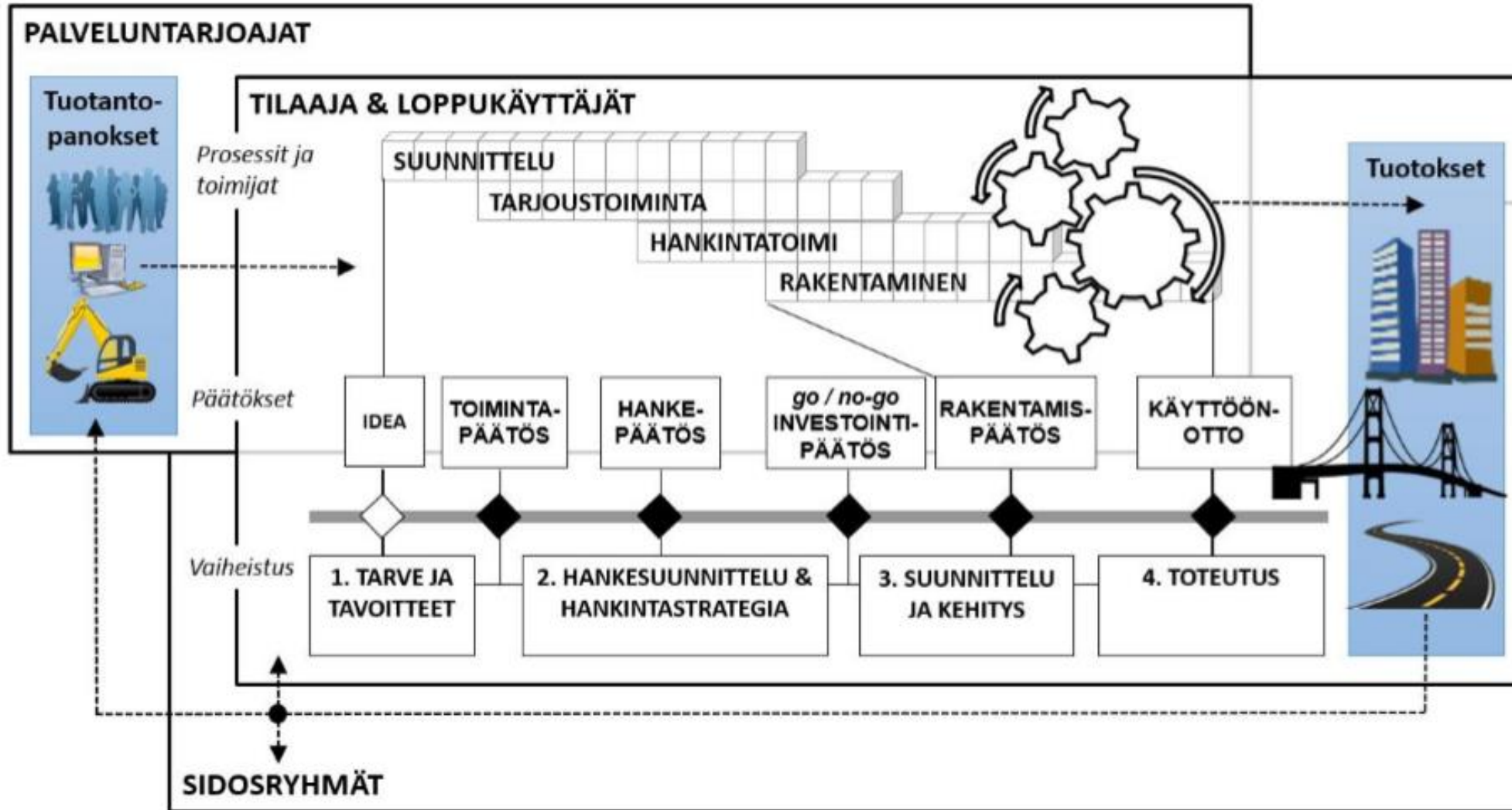
Sisältö

RAKLI

1. Hanke-ehdotuksen esittely
2. Tarkentavat kysymykset liittyen hankkeen käynnistämiseen
3. Keskustelu

Rakennushanke – Projektisysteemi, riskit

RAKLI

Hanke-ehdotuksen taustaa

RAKLI

- Taustalla julkinen keskustelu julkisten rakennushankkeiden kustannusarvioiden epäonnistumisesta
- Ennustaminen on vaikeaa, niin myös kompleksisten, useita hankeosapuolia sekä sidosryhmiä käsittävien, rakennushankkeiden kustannusarvioiden tarkka ennustaminen puutteellisen tiedoin
  - Kuitenkin useat osapuolet vaativat kustannustietoa hankkeiden varhaisista vaiheista alkaen päätöksensä tueksi
  - Useasti päätöksiä hankkeiden rahoituksesta tehdään ymmärtämättä kustannusarvioihin sisältyviä riskejä ja hankkeen rajauksen kulloistakin epävarmuutta
- RAKLI yhdessä jäsentensä kanssa haluaa kehittää ohjeistusta ja työkaluja kompleksisten hankkeiden kustannusarvioiden toteuttamiseksi ja viestimiseksi hankkeen eri valmisteluvaiheissa
  - Erityisesti tarkoituksena on tukea hankekehittäjien ja julkisten hankkeiden päätöksentekijöiden välistä vuoropuhelua kustannusarvioista

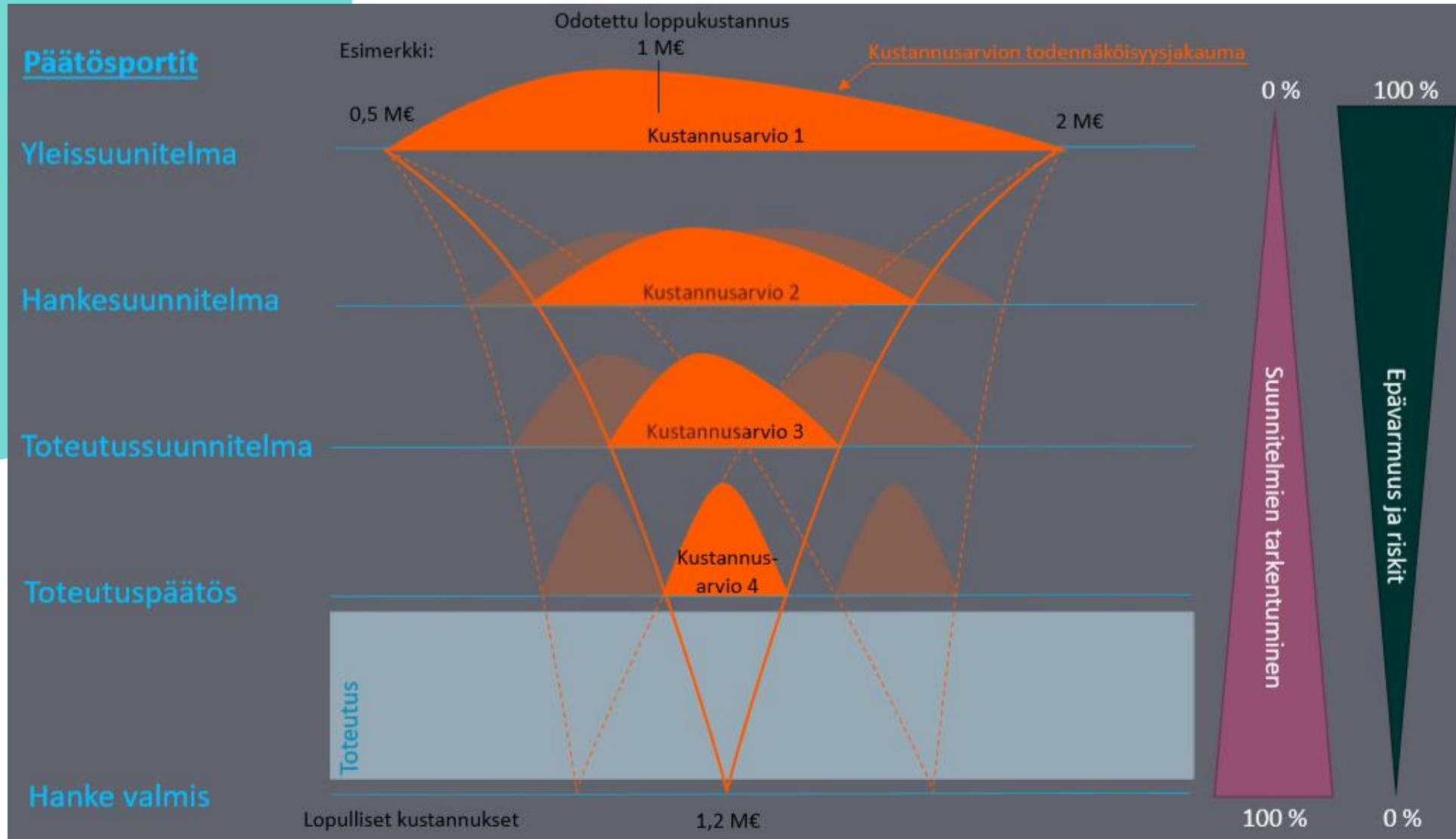
Hanke-ehdotuksen taustaa

RAKLI

- Taustoittavissa keskusteluissa on todettu, että tarvetta on suurten rakennushankkeiden kustannusarvioiden esitystavalle, jossa kustannusarvioihin liittyvä epävarmuus huomioitaisiin hankkeen kulun eri vaiheissa
  - Ymmärretään että hankkeiden erilaiset riskiprofiilit vaikuttavat kustannusarvion luotettavuuteen eri vaiheissa. Kustannusarvio tulisi ymmärtää todennäköisyysjakaumana, johon vaikuttaa hanketyyppi
- RAKLI ehdottaa tutkimus- ja kehitysprojektia yhteisen ohjeistuksen ja viestintätyökalujen kehittämiseksi

Taustaa – Kustannusarvion todennäköisyysjakauma

- Hankkeen epävarmuuksien ja riskien pienentyessä hankkeen kustannusarvio tarkentuu
- Hankkeilla on erilaisia riskisisältöjä → Vaikutuksia hanketyypin kustannusarvion todennäköisyysjakaumaan

Tutkimushankkeen rajausta ja tavoitteet

RAKLI

- Tarkoituksena kehittää yhtenäinen tapa miten suurten hankkeiden kustannusarvioita ja niihin liittyvää riskiä esitetään ja miten siitä viestitään
  - Tehdään ohjeistuksen muotoon, jossa huomioidaan erilaiset hanketyypit ja vaihtelevat riskiprofiilit
- Hankkeessa tutkimusosuus, jossa selvitetään menneiden hankkeiden kustannusarvioiden ja toteutumien perusteella tietopohjaa yhtenäisen ohjeistuksen kehittämiseksi
  - RAKLI saa osallistuvilta tilaajilta tiedot projektien kustannusarvioista ja toteumista
- Tutkimusosuuden johtopäätöksiä tarkennetaan ja täsmennetään ohjeen pohjaksi hankkeen osallistujien kesken RAKLI:n klinikkaprosessissa (työpajasarja)
- Klinikoiden johtopäätökset ja työpajoissa käyty keskustelu tiivistetään ohjeen ja viestintäaineiston muotoon
- Ohjeistuksessa huomioidaan hankkeen eri vaiheiden ja eri tyyppisten hankkeiden vaikutus kustannusarvioiden todennäköisyysjakamaan

Tutkimushankkeen rajausta ja tavoitteet

RAKLI

- Hanke toteutetaan rakennusalan tilaajien yhteisenä tutkimus & kehityshankkeena.
- Ohjeistuksen kehittäminen rajataan tässä vaiheessa infrahankkeisiin
  - Talohankkeet mahdollisena erillisenä kokonaisuutena
- Tutkimushankkeen tavoitteena on myös parantaa ymmärrystä kustannusarvioiden epävarmuuden esittämisestä suhteessa hankeriskeihin. Tavoitteena on myös että ohjeistusta voidaan hyödyntää erilaisiin koulutuksellisiin tarkoituksiin
- Tutkimus- & kehityshankkeen tulokset jaetaan koko kiinteistö- ja rakennusosalalle.

Eteneminen: Tutkimus- ja kehityshanke

RAKLI

- **Ennen kehityshanketta:** RAKLIn fasilitoima työpaja hankekumppaneiden kesken
  - Hankkeen rajauksen tarkennukset ja vaiheen 1 tiedonkeruu vaiheen pohjustus
- **Vaihe 1. Tiedon keruu, analysointi ja ymmärrys päätöksentekoperusteista**
  - Kustannustiedot suurten hankkeiden osalta ja syyt kustannusarvioiden ylittymiselle
  - Haastattelut (Alkuperäinen viestintä kustannuksista ja syyt kustannusarvioiden / valtuuksien ylittymisen taustalla)
  - Hankkeiden luokittelu riskiprofiilin mukaan
  - Referenssien tarkastelu myös hankkeista jotka ovat onnistuneet kustannushallinnan kannalta
- **Vaihe 2. Työstö RAKLIn klinikassa eli työpajasarjassa**
  - Konsulttityö toimii pohjana klinikalle, jonka lopputuloksena linjaukset ohjeistuksen kirjoittamiselle
- **Vaihe 3. Ohjeistuksen työstö, kommentointi ja hyväksyntä**
- **Vaihe 4: Viestintä tuloksista ja hankkeesta sekä linkitys koulutus/ohjeistusmateriaaleihin - -**

Ehdotus etenemisestä, Resurssit ja aikataulu

RAKLI

Työresurssit:

- Hankeohjauksesta vastaa rahoittajien ohjausryhmä
- Vaihe 1-4:
  - Fasilitointi + materiaalien työstö: RAKLIn toimiston asiantuntijat + RAKLIn hankkimat konsulttiresurssit
  - Työpajat: Rahoittavat organisaatiot + tarpeen mukaan myös muut RAKLIn jäsentahot parhaan lopputuloksen aikaansaamiseksi

Ajatus aikataulusta:

- Hankkeen käynnistävä työpaja 11/2021
- Vaihe 1. Tiedon keruu ja analysointi: 12/2021-3/2022
- Vaihe 2. RAKLIn Klinikka-/työpajaprosessi: 3/2022 – 6/2022
- Vaihe 3. Johtopäätökset, standardit, ohjemateriaali: 5/2022-9/2022
- Vaihe 4: Viestintä hankkeesta ja sen tuloksista: 9/2022→

Kysymykset liittyen hankkeen käynnistämiseen

RAKLI

Miten ymmärretään ”suurten rakennushankkeiden” käsite?

Miten kootusti lähtöaineisto kustannusarvioista ja kustannustoteumista on saatavilla eri tilaajaosapuolilta hanketta varten?

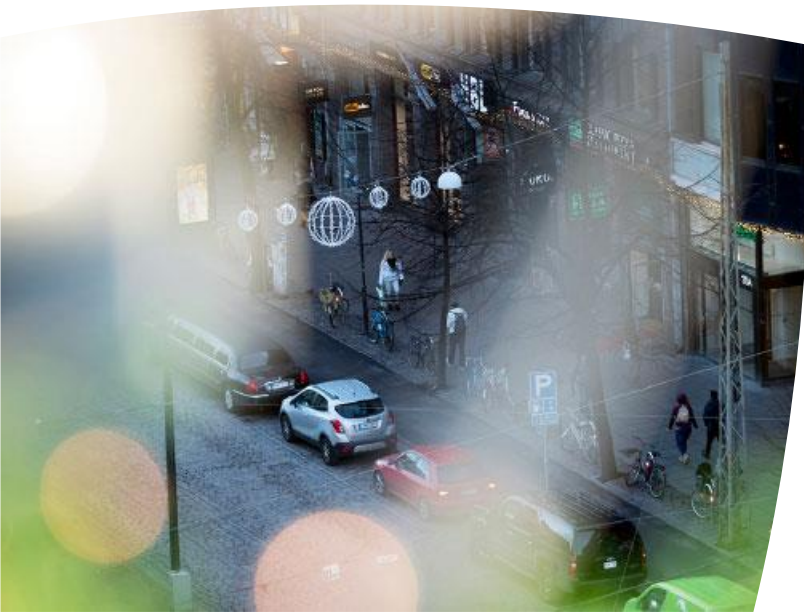
- Eri vaiheiden kustannusarviot ja toteuma
- Selvitykset mahdollisista kustannuspoikkeamista

Kiitos!

Mikko Somersalmi

mikko.somersalmi@rakli.fi

040 720 7645

RAKLI
Tilaa elämälle